

אלוני התבור במרום הגליל

עמרי בונה

במדור עצי תפארת בחרנו הפעם להציג שני עצי אלון התבור (*Quercus ithaburensis*), גדולי ממדים, שהם גם יחידים במקום גידולם במרומי הגליל העליון המזרחי, למעט עצים צעירים, כנראה צאצאיהם, הגדלים בסמיכות להם. הגבהים הטופוגרפיים הגבוהים יחסית, שבהם הם גדלים, 660 מ' ביער ברעם ו-800 מ' ביישוב בירייה, אינם מאפיינים מין זה אלא את קרוביו האלון המצוי (*Quercus calliprinos*) ואלון התולע (*Quercus boissieri*), הגדלים במרומי הגליל העליון.

תמונה 1: עץ אלון התבור (*Quercus ithaburensis*) ביער ברעם (נ.צ.)
מדרום 243344/774256 (מרחק לחוות מתיתהו).
גובה העץ 13 מ', קוטר גזעו 121 ס"מ והיטל נופו כ-400 מ"ר (צילום: עמרי בונה).

Picture 1: *Quercus ithaburensis* tree in Bar'am Forest. The tree height is 13 m, its diameter is 121 cm and its projection area is 400 m² (Photo: Omri Bonneh).

תמונה 2: יערני קק"ל תחת כותרת אלון התבור ביער ברעם.

Picture 2: KKL foresters under the oak tree.

תמונה 3: עץ אלון התבור
(*Quercus ithaburensis*)
ביישוב בירייה (נ.צ.
247081/764594). גובה העץ
13 מ' וקוטר גזעו 90 ס"מ.
בסביבות העץ פותח "גן
עמי" (צילום: עמרי בונה).

Picture 3: *Quercus
ithaburensis* tree in
"Ami Garden" in Biriya.
The tree height is 13 m
and its trunk diameter
is 90 cm (Photo: Omri
Bonneh).

עצי הלבנה הרפואי באתר יודפת

הלבנה הרפואי הוא אחד ממיני החורש היפים בארץ וניכר בעליו בעלי גוון ירוק בצדם העליון ולבן-כסוף בצדם התחתון ובפריחתו השופעת והריחנית המושכת אליה דבורים. תפוצת הלבנה הרפואי בארץ רחבה, אך ברוב המקרים הוא מופיע כמין משני המלווה את אלון התבור או אלון מצוי. במדרון הצפוני והצפון-מערבי של אתר יודפת, בגובה של כ-400 מ', קיים מופע מיוחד במינו של כמה עשרות עצי לבנה רפואי עתיקים, היוצרים יער פארק שכמעט אינו מעורב במיני חורש נוספים. העצים בגודל בינוני, בגובה 6-8 מ' ובקוטר 35-76 ס"מ (תמונת השער). ייתכן שרעיית הלחץ של עדרי העיזים במשך שנים רבות באתר יודפת גרמה להתפתחות ריכוז זה של עצי לבנה רפואי, שנאכלים פחות ממינים אחרים בשל רעילותם.

תמונה 4: עץ לבנה רפואי (*Styrax officinalis*)
בנ.צ. 226090/748790. גובה העץ 7 מ' וקוטר גזעו 64 ס"מ
(צילום: עמרי בונה).

Picture 4: *Styrax officinalis* tree near the Yodfat
archeological site. The tree height is 7 m and its
trunk diameter is 64 cm (Photo: Omri Bonneh).